

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECTIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară 1 *Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere*

Domeniul major de intervenție 1.5 *Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării*

Titlul proiectului: *Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale*

Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104

Beneficiar: Academia Română

TEMA DE CERCETARE SCOASĂ LA CONCURS PENTRU STUDII LITERARE

ARIA TEMATICĂ: MOȘTENIRE CULTURALĂ, EXPERIENȚE REGIONALE ȘI CONTEXT EUROPEAN ÎN EVOLUȚIA IDEILOR LITERARE ROMÂNEȘTI

a. Argument:

1. Ideile literare românești s-au format, au fost sistematizate și validate într-un orizont de experiențe istorice și culturale necunoscute Europei occidentale, care, deși au asigurat reperele unei reprezentări specifice a literaturii, au constituit și o condiție de închidere, îngustând unghiul de dialog al reflecției teoretice și limitându-i posibilitățile de „export”. La capătul unei tradiții de un secol și jumătate, istoria ideilor literare românești, cu totul absentă din inventarele transnaționale, și-a consolidat o reputație a incomunicabilității: realitatea cu care se confruntă orice cercetare a literaturii emanată de școala românească e aceea a unui orizont de referințe netransmisibil. În contextul integrării reflecției literare românești într-un proiect de cunoaștere cu deschidere europeană, istoria ideilor literare continuă să persiste ca un fond obscur, în egală măsură masiv și indistinct, parte a unei moșteniri marcate încă de intențiile și justificările unui program naționalist.

2. Anvergura locală a ideilor literare românești a fost determinată atât de existența unor contexte evenimentțiale specifice (reinvenția bruscă a spațiului politic la mijlocul secolului al XIX-lea prin abandonul unui model medieval, emergența a două dictaturi de dreapta la mijlocul secolului al XX-lea, instaurarea pe durată a două generații a unui regim totalitar și a unui complex mecanism de cenzură, evoluția dictaturii comuniste de la un model cultural de inspirație sovietică la un proiect naționalist etc.), cât și de un orizont de reprezentări culturale, înscrise adesea într-un discurs identitar (statutul periferic al literaturii române, caracterul ei minor, percepția unui idiom fără circulație și conștiința unei limbi inventate în secolul al XIX-lea, pe care o literatură o descoperă și o înțelege odată cu producția unei literaturi naționale etc.).

b. Strategii de configurare a cercetării

Proiectele de cercetare propuse la concurs vor căuta să izoleze condiționările specifice în care s-a alcătuit un patrimoniu incomunicabil de idei literare, să demonteze strategiile lui de închidere, redând reflecția literară românească unui spațiu european de dezbatere, proiectând ideile literare locale și regionale într-un context totodată inteligibil și lizibil.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

c. Focalizări recomandate ale proiectelor individuale de cercetare

Întrucât proiectele își vor propune să construiască un cadru de reinterpretare a patrimoniului de idei literare, recomandăm o intersecție de perspective și de abordări tematice.

1. Experiențe politice. Considerând politicul în tripla lui calitate, ca resursă figurativă (tezaur de reprezentări, concepte și utopii), ca model de poziționare într-un câmp de forțe (care constituie un orizont de disponibilități pentru programele literare) și ca autoritate capabilă să determine în mod direct (prin cenzură, import ideologic și „monopol” doctrinar) conținutul reflecției literare, ne interesează incidența lui atât în elaborarea, dar mai ales în receptarea și punerea în circulație a ideilor.

2. Narațiuni identitare. Vizând, pe de-o parte, narațiunile identitare care asigură fondul obscur de legitimare a ideilor literare din romantism până în avangardă, de cealaltă parte, narațiunile prin care istoriografia a ordonat dinamica reflecției literare, ne interesează atât înțelegerea unui factor de derivă, cât și recuperarea unui factor de definire, într-un cadru de reprezentare închis, a elaborărilor conceptuale.

3. Reprezentări ale literaturii. Înțelese ca reconstituire a orizontului de percepție a unei literaturi estice care, la mijlocul secolului al XIX-lea, e silită să își recunoască marginalitatea, deficitul în raport cu tezaurul occidental și caracterul inaugural, aceste reprezentări modelează configurațiile conceptuale, temele de reflecție și determină alegerea autohtonistă a semnificanților (fără echivalent în spații alternative ale gândirii literare) prin care ideile literare sunt puse în circulație.

4. Reprezentări ale limbii. Între reinvenție, utopie, intraductibilitate și ininteligibilitate, reprezentările limbii suportă o investiție constantă din partea literaților, devenind un spațiu de reflecție în marginea literaturii în care se vehiculează, în același timp, elemente ale narațiunilor identitare și urme ale unor experiențe, trăite în plan vital, ale formei estetice (ca ritm al limbii, ca ilustrare a unor structuri exemplare și spontane ale rimei, ca serii paradigmatică cu funcție poetică etc.).

5. Experiențe de lectură. Descifrate prin perspectiva practicii pe care angajează fiecare act de reflecție, experiențele de lectură reprezintă o șansă de reinterpretare a ideilor literare, permițând recuperarea fondurilor multiple ale structurilor conceptuale și ale traseelor paralele de evoluție a unui proiect intelectual conceput în marginea literaturii și la întâlnirea cu formele ei concrete.

Profilul candidatului ideal:

Candidatul ideal pentru o bursă postdoctorală în domeniul Studii literare, așa cum este el delimitat în cadrul proiectului, va întruni următoarele caracteristici:

1. are cel puțin trei studii de specialitate, publicate în periodice indexate BDI, ERIH, ISI, sau la edituri de prestigiu, pe domeniul proiectului (publicarea tezei de doctorat este de dorit);
2. a obținut premii și distincții de prestigiu, naționale și/sau internaționale, pentru activitatea științifică;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

3. are experiența editării materialelor științifice pe domeniul său de cercetare (a coordonat volume, periodice etc.; a editat filologic texte; a făcut/face parte din comitete sau colegii redacționale ale unor publicații de specialitate etc.); competențele de editare filologică și/sau arhivistică reprezintă un avantaj.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European
prin Programul Operațional Sectorial pentru
Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
CLUJ-NAPOCA